

Hierbij zend ik u de antwoorden op de Kamervragen van de leden Karabulut en Lempens over het vermeend op onjuiste wijze verkrijgen van ESF-subsidie door de gemeente Amsterdam.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

(J.P.H. Donner)

2070812070

Vragen van de leden Karabulut en Lempens over het vermeend op onjuiste wijze verkrijgen van ESF-subsidie door de gemeente Amsterdam.

1

Wat is uw reactie op het bericht van de Bijstandsbond over de vreemde gang van zaken betreffende subsidiestromen voor reïntegratie en nul-urencontracten voor arbeidsongeschikten van de gemeente Amsterdam? Hoe lang speelt dit al?

Antwoord 1

Ik heb kennis genomen van het persbericht van de Bijstandsbond van 14 februari 2008. Het persbericht stelt dat de gemeente Amsterdam volledig arbeidsongeschikte bijstandsgerechtigden verplicht om zich in te schrijven als werkzoekende bij het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) en deel te nemen aan een re-integratietraject met als inhoud dat men is vrijgesteld van alle verplichtingen (een zogenoemd 'nul-urencontract') om zo ESF-subsidie te ontvangen.

Het bericht is aanleiding voor mij geweest onderzoek te doen bij de gemeente Amsterdam. Het Agentschap SZW heeft gesprekken gevoerd en controlewerkzaamheden uitgevoerd bij de gemeente. Deze werkzaamheden hebben zich gericht op projecten in het ESF 2000 – 2006 programma. In de projecten in de nieuwe ESF programmaperiode (2007-2013) zijn in Amsterdam nog geen deelnemers gestart. Tijdens de ter plaatse uitgevoerde steekproeven zijn geen nul-urencontracten aangetroffen. Evenmin is gebleken dat arbeidsongeschikten als ESF deelnemers zijn opgevoerd in een project, zonder dat er voor de betreffende persoon daadwerkelijk kosten zijn gemaakt. Er is samengevat dus geen sprake van zaken zoals beschreven in het persbericht. De gemeente Amsterdam heeft mij dit ook schriftelijk bevestigd.

2

Wat is uw oordeel over de constatering dat in Amsterdam bijstandsgerechtigden die door een arts volledig arbeidsongeschikt zijn verklaard de verplichting krijgen opgelegd zich in te schrijven als werkzoekende zodat ESF-financiering wordt gerealiseerd?

Antwoord 2

Een constatering als bedoeld in de vraagstelling deel ik niet en nog minder de causaliteit die daarin wordt gesteld. Inschrijving bij het CWI is onder het ESF 2000 – 2006 programma niet verplicht. Een eventuele verplichting voor een arbeidsongeschikte bijstandsgerechtigde om zich in te schrijven bij het CWI, staat los van deelname aan een ESF project.

Binnen het ESF programma worden alleen activiteiten gefinancierd die daadwerkelijk hebben plaatsgevonden. Wanneer een bijstandsgerechtigde niet hoeft deel te nemen aan activiteiten is per definitie geen sprake van ESF-subsidie.

Wat de verplichting betreft waarvan in de vraagstelling sprake is, deze vloeit voort uit de Wet Werk en bijstand (WWB). Op grond van de WWB rust op bijstandsgerechtigden in beginsel de plicht tot arbeidsinschakeling. Deze plicht bestaat uit twee onderdelen. Het eerste onderdeel is de plicht om algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen en te aanvaarden en de plicht ingeschreven te staan bij het CWI (arbeidsplicht). Het tweede onderdeel betreft de verplichting mee te werken aan re-integratie activiteiten (re-integratieplicht). Het college van burgemeester en wethouders heeft de bevoegdheid om mensen een tijdelijke ontheffing van deze plichten te geven.

Bijstandsgerechtigden die volledig arbeidsongeschikt zijn verklaard, kunnen door het college tijdelijk worden ontheven. Dit is echter geen automatisme.

3

Deelt u de mening dat het verplichten van volledige arbeidsongeschikten zich als werkzoekende in te schrijven om zo

ESF-gelden te verkrijgen een onjuist gebruik van de ESF-financiering is? Zo ja, welke maatregelen gaat u treffen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Zoals hierboven reeds is aangegeven, is mij niet gebleken van dergelijke praktijken in Amsterdam. Overigens betekent het feit dat mensen arbeidsongeschikt zijn niet dat ze automatisch ontheven zijn van de verplichting om zoveel mogelijk te participeren. Dit vanuit de gedachte dat als iemand tijdelijk niet kan werken er des te meer moet ingezet op de re-integratieplicht, zodat maatschappelijke participatie wordt gestimuleerd. Het college van burgemeester en wethouders neemt daarbij wel de mogelijkheden en de belastbaarheid van de belanghebbende in aanmerking.

4

Deelt u de mening dat het plaatsen van bijstandsgerechtigden (die van alle verplichtingen zijn vrijgesteld) in een reïntegratietraject met als inhoud dat ze zijn vrijgesteld van alle verplichtingen (een zogenoemd nul-uren contract) om zo ESF-gelden te verkrijgen, een onjuist gebruik van de ESF-financiering zou zijn? Zo ja, welke maatregelen gaat u treffen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Zie de antwoorden op de voorgaande vragen.

5

Hoeveel ESF-subsidie is er aan de gemeente Amsterdam verstrekt waarvan nu blijkt dat dit verkregen is door volledig arbeidsongeschikte bijstandsgerechtigden te verplichten zich in te laten schrijven als werkzoekende en/of volledig arbeidsongeschikte bijstandsgerechtigde te plaatsen in een zogenoemd nul-uren contract? Waar zijn de ontvangen ESF-gelden voor gebruikt, is dit ook besteed aan private reïntegratiebedrijven?

Antwoord 5

De beschreven situatie is niet aan de orde.

6

In hoeverre wordt deze onjuiste constructie om ESF-gelden te verkrijgen in andere gemeenten gehanteerd? Bent u bereid dit nader te onderzoeken en gemeenten nadrukkelijk te wijzen de ESF-gelden juist te gebruiken?

Antwoord 6

Mij is niets gebleken van gebruik van onjuiste constructies. Ik laat goed toezicht houden op de uitvoering en administratie van ESF-projecten. Daar waar onjuist praktijken worden geconstateerd, wordt de beschikbaar gestelde subsidie gekort of geheel ingetrokken.

7

Zijn er signalen geweest en/of zijn er door ambtenaren geluiden afgegeven die er in een eerder stadium op hadden kunnen wijzen dat hier sprake is van onjuist gebruik van ESF-gelden? Zo ja, wanneer en wat is er met deze signalen/geluiden gedaan?

Antwoord 7

Zoals hierboven reeds is aangegeven, is mij niets gebleken van dergelijke praktijken in Amsterdam.

8

Bent u met mij van mening dat als een keuringsarts een bijstandsgerechtigde volledig heeft afgekeurd of adviseert een cliënt fysiek of geestelijk niet te belasten, een sociale dienst dit advies moet volgen? Zo ja, bent u bereid gemeenten hierover te informeren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

Het college van burgemeester en wethouders is niet verplicht een advies van een keuringsarts te volgen. Het advies is echter relevant voor de besluitvorming en zal daarbij moeten worden meegewogen. Het is mogelijk van dit advies af te wijken indien het college dit gelet op alle relevante feiten en omstandigheden nodig acht. Teneinde aan het motiveringsvereiste van de Algemene wet bestuursrecht te kunnen voldoen, dient het college de afwijking in het besluit

te motiveren.